

Нові інформаційні технології та їх використання в Державній науковій медичній бібліотеці

Роботи з питань автоматизації та комп'ютеризації почалися в бібліотеці в 1993 р. Саме тоді фахівці Науково-дослідного інституту системних досліджень та інформаційних технологій Академії наук національного прогресу України провели обстеження бібліотеки і розробили технічне завдання (ТЗ) на створення автоматизованої інформаційної системи ДНМБ. У рамках цього ТЗ у 1994 р. було побудовано й запроваджено чотири підсистеми, а саме: реєстрація читачів і проведення статистичних аналізів; замовлення й облік надходжень передплатних видань; ведення картотек замовлень; введення в електронний каталог (ЕК) нових надходжень.

У бібліотеці діє електронна бібліографічна БД з тематики чорнобильської катастрофи, а також медичної українки. Ці БД налічують десятки тисяч джерел і постійно поповнюються.

У 1996 р. бібліотеку було підключено до INTERNET. Завдяки фонду Дж. Сороса в рамках регіональної програми INTERNET Інституту відкритого суспільства ми маємо доступ до цієї системи.

У бібліотеці також активно використовуються система пошуку інформації в базах даних Національної медичної бібліотеки (НМБ) США за допомогою електронної пошти по мережі INTERNET (близько 30 БД) і система пошуку в БД на оптичних дисках (CD-ROM) - як англомовних, так і російськомовних.

За 1994-1996 рр. бібліотека отримала від благодійних організацій (Фонду Сороса, НМБ США, агенції Рейтар, канадського фонду «Освіта») п'ять ПЕОМ. Було створено локальну комп'ютерну мережу. Понад 30 працівників бібліотеки підвищили свій професійний рівень і опанували найсучасніші технології пошуку інформації в БД, два - одержали підготовку в Медичній бібліотеці Пенсильванського університету і НМБ США, ще два навчалися в Будапешті, шестеро пройшли навчання роботі з INTERNET.

ДНМБ має широкі міжнародні зв'язки з медичними бібліотеками світу, іншими державними та благодійними

організаціями. Найкращим прикладом цього є проект обміну документами з Біомедичною бібліотекою Пенсильванського університету. У рамках цього проекту в нашій бібліотеці було встановлено і введено в дію єдине в Україні програмне забезпечення ARIEL для обміну повнотекстовими документами по INTERNET, тобто створено технологічно замкнутий цикл надання інформаційних послуг, а саме: пошук бібліографічної інформації в традиційних каталогах або в базах даних на CD-ROM чи в INTERNET; у разі відсутності статті є можливість замовити її в США електронною поштою; отримання замовленої статті по INTERNET, її роздрукування і видача замовнику.

Таким способом можна замовити матеріали і з наших фондів.

Перелік БД на оптичних дисках, а також тих, доступ до яких ми маємо по INTERNET у НМБ:

- 1) The New English Journal of Medicine (January 1992 - December 1994), Vol. 326-331;
- 2) Mosby Year Book Series (1992-1994);
- 3) Pediatric Infection Disease Journal (January 1989-December 1994), Vol. 8-13;
- 4) Pediatrics (January 1989-December 1994), Vol. 83-94;
- 5) Pediatrics Review and Education Program/Red Book: Pediatrics in Review 1986-1993; 1992 & 1993 Self Assessment Exercises; 1993 Content Specification; Report of the Committee on Infectious Diseases, Red Book, Twenty-first Edition, 1991;
- 6) Year Book Series 1991-1993 (Primary Care Collection);
- 7) Pediatrics (January 1986 - December 1993), Vol. 77-92;
- 8) The Pediatric Infection Disease Journal (January 1985-December 1993), Vol. 4-12;
- 9) The New English Journal of Medicine (July 1991 - June 1994), Vol. 25-330;
- 10) Pediatrics (1989 - November 1994);
- 11) British Medical Journal 1986-1992 (BRMJ);
- 12) The Lancet 1986-1992 (LANC);
- 13) Annuals of Internal Medicine 1986-1992 (ANML);
- 14) Journal of the American Medical

- Association 1987-1992 (JAMA);
- 15) American Heart Association (ANAC);
- 16) AIDS Compact Library (AIDS);
- 17) Internal Medicine 1991 Compact Library (IM91);
- 18) Internal Medicine 1992 Compact Library (IM92);
- 19) Physicians Desk Reference Library (PDR);
- 20) Scientific American Medicine CD-ROM (SAMCD).

Бази даних, до яких ми маємо доступ за допомогою електронної пошти в НМБ США:

- MEDLINE Biomedical journals (current and old);
- AIDSDRUGS Description of substances used in AIDS-related trials;
- AIDSLINE References to the recent AIDS literature;
- AIDSTRIALS AIDS-related clinical trials;
- ALERT Clinical Alerts;
- AVLIN Audiovisual materials for health professionals;
- BIOETHICS References to bioethics literature;
- CANCERLIT References to the journal literature in cancer;
- CATLINE Books;
- CHEMID Dictionary of chemical compounds (non-royalty);
- CHEMLINE Dictionary of chemical compounds;
- DIRLINE Directory of organizations;
- HEALTH Administration and planning information;
- HSTAR Health services and technology assessment research;
- SDILINE The most recent month of MEDLINE;
- SERLINE Journals currently indexed;
- TOXLINE References to toxicology;
- TOXLINE65 References to toxicology;
- TOXLIT Toxicology references from royalty files;
- TOXLIT65 Toxicology royalty references from 1965 to 1980;
- TOXNET Access to HSDB, CCRIS, IRIS, RTECS, and TRI databases.

Отже, бібліотека має добрі перспективи розвитку найсучасніших інформаційних технологій та інтегрування в світову інформаційну мережу.